

Bilag til beretn. ang. lovf. om tilsyn med monopol og konkurrencebegrænsning m. m.

ning 3 er der i afsnit 22—25, side 124—27, omtalt tilfælde af leveringsstandsning, hvor priskontrolrådet eller domstolene har grebet ind. Det fremgår heraf, at priskontrolrådet har fulgt den praksis at give pålæg om ophør af leveringsstandsninger, når eneproducenters eller dominerende enkeltvirksomheders leveringsstandsning måtte anses for en følge af urimelige forretningsbetingelser eller urimelige indskrænkninger i den frie erhvervsudøvelse.

Derimod har priskontrolrådet ikke i forbindelse med aftaler m. v., der omfatter en videre kreds af leverandører, ment at kunne gå videre end til eventuel ophævelse af aftalen. Fortsætter den bestående tilstand efter ophævelsen, vil myndighederne imidlertid, såfremt forholdet ikke kan ordnes ved forhandling eller på anden måde, kunne have brug for en hjemmel til også i disse tilfælde at udstede pålæg med henblik på at modvirke urimelig indskrænkning i den frie erhvervsudøvelse eller urimelig ulighed i vilkårene for erhvervsudøvelsen.

Nedenfor anføres 4 eksempler på tilfælde, hvor pålæg, der tager sigte på modvirkning af de nævnte forhold, kunne tænkes bragt i anvendelse.

Eksempel 1.

Prisdirektoratet modtog i foråret 1950 en henvendelse fra et radiofirma, der besværede sig over, at dets leverandører havde nægtet at levere radiomodtagere til firmaet på grund af den af firmaet førte prispolitik.

Det omhandlede firma deltog i den priskonkurrence, der satte ind i en kort periode efter priskontrolrådets ophævelse af radiobranchens aftaler og bruttoprissystemer i december 1948.

Prisdirektoratet anmodede firmaet om at indsende en skriftlig klage over de iværksatte leveringsstandsninger, men firmaet fulgte ikke denne henstilling, formentlig fordi direktoratet overfor firmaet havde oplyst, at det var tvivlsomt, om rådet i et tilfælde som dette havde hjemmel til at påbyde levering.

Firmaet måtte kort efter ophøre med at forhandle radiomodtagere m. v., hvorefter indehaveren gik over i en anden branche.

Eksempel 2.

En kreds af købmænd i provinsen dan-

dene i 1950 en indkøbsforening organiseret som et aktieselskab. I begyndelsen af 1953 henvendte foreningen sig til prisdirektoratet og besværede sig over, at forskellige virksomheder havde nægtet at levere varer til foreningen, bl. a. sukker, tændstikker, kartoffelmel, kaffeerstatning, havregryn i pakker og vaskepulver — altsammen varer, der måtte anses for nødvendige til at drive en kolonial-engrosvirksomhed.

De tre førstnævnte varer fremstilles af virksomheder, der har monopol på det danske marked, og man meddelte leverandørerne, at forsåvidt indkøbsforeningen ville forpligte sig til at aftage varerne i fabrikkernes sædvanlige engrossalgs-kvanta, måtte direktoratet mene, at en leveringsnægtelse var i strid med bestemmelsen i prisaf talelovens § 8. Man meddelte herefter to af virksomhederne pålæg om at optage levering til indkøbsforeningen, hvorefter tillige den tredje virksomhed erklærede sig villig til at levere.

Blandt de øvrige virksomheder, der havde nægtet at levere til indkøbsforeningen, var der en kaffetilsætningsfabrik, to havregryns møller og to vaskepulverfabrikker.

For hvert af disse vareområder beherskes markedet — bortset fra de kooperative fabrikker — af to virksomheder. De nævnte varer er opført på fortegnelse over varer, der er anmeldelsespligtige i henhold til prisaf talelovens § 6, stk. 4, og de pågældende virksomheder er alle anmeldt til priskontrolrådets register.

De omtalte virksomheder begrundede navnlig deres leveringsnægtelse med, at de i forvejen havde et tilstrækkelig stort antal grossister til at forhandle deres varer, og at en forøgelse af grossisternes antal ville virke fordyrende på distributionen til detailhandlerne. Efter priskontrolrådets formening måtte man bedømme de foreliggende tilfælde analogt med de ovennævnte monopolvirksomheder, idet man ikke fandt de anførte indvendinger tilstrækkeligt motiveret i det omfang, køberen forpligtede sig til at aftage fabrikkernes sædvanlige minimumskvanta for engroslevering pr. gang eller pr. år.

Rådet fandt imidlertid, at hjemmelen til at udstede pålæg om levering i disse tilfælde ikke var helt sikker, hvorfor man kun henstillede til de omhandlede virksomheder